

פרשת ראה

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם (יא, כז)

'את הברכה' על מנת אשר תשמעו. (רש"י).

פירוש כוונת רש"י, דהאי 'אשר' אין הכוונה דודאי ישמעו, דאם כן לא שייך אחריו 'והקללה אם לא תשמעו'. אלא 'על מנת אשר תשמעו' נותן לפניהם את הברכה.

ולכאורה קשה, דא"כ צ"ע שינוי לשון הכתוב, דגבי ברכה נאמר לשון 'אשר', ואילו גבי קללה נאמר לשון 'אם'.

ונראה ליישב, דאת הברכות רצה הקב"ה לתת לישראל מיד אלא שנתן אותם להם על מנת אשר ישמעו, וכל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי, אבל הקללות נתן להם בלשון 'אם', דהיינו תנאי שאינו מתחיל עתה, אלא אם לא ישמעו אז יחול התנאי ותבוא הקללה. ולכן אצל הברכות שנתנו מיד, נאמר 'את הברכה אשר תשמעו'. והיינו שהברכה חלה מיד. ואילו היה אומר 'את הברכה אם תשמעו', לא היתה הברכה באה אלא כשישמעו, ואם כן לא היתה הברכה באה לעולם, כיון שבברכה נאמר 'ברוך אשר אינו מקלה אביו ואמו', וכיון שאין זה רק לא תעשה, שלא יעשה דבר זה, אם לא היתה הברכה חלה מיד לא היתה הברכה באה, דלעולם יש ספק שמא חס ושלום יעבור, ולכן הברכה באה מיד אלא שהיא באה בתנאי 'על מנת אשר ישמעו'.

מקור: גור אריה